

УДК 658.168

О. С. Яцюк, асистент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ САНАЦІЇ ДО ПОРУШЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО В ПАТ "УКРНАФТА"

ПАТ "Укрнафта", найбільша нафтовидобувна компанія України, контрольним пакетом акцій якої володіє НАК "Нафтогаз України", переживає сьогодні нелегкі часи. Так, згідно з неаудованим звітом, товариство за 2015 р. хоча й наростило чистий дохід в порівнянні з 2014 р. на 3,8 % – до 28,94 млрд. грн., проте отримало чистий збиток 4,91 млрд. грн. проти 1,26 млрд. грн. чистого прибутку в 2014 р. Станом на початок 2016 р. ПАТ "Укрнафта" накопичило близько 11 млрд. грн. податкового боргу та значні борги перед контрагентами [1].

Для вирішення зазначених проблем та враховуючи значне падіння ціни на нафту у 2015 р. й суттєве зростання податкового навантаження на нафтовидобуток, 16 березня 2016 р. Правління ПАТ "Укрнафта" звернулося до Наглядової ради товариства з пропозицією ініціювати процес санації задля зміцнення платоспроможності товариства та скликати з цього питання Загальні збори акціонерів [2]. 24 травня 2016 року в НАК "Нафтогаз України" відбулося засідання Наглядової ради ПАТ "Укрнафта", на якому були прийняті рішення: а) надати згоду на підготовку компанії до проведення процедури фінансового оздоровлення з метою запобігання банкрутству; б) скликати Загальні збори акціонерів ПАТ "Укрнафта" для отримання згоди акціонерів на проведення процедури фінансового оздоровлення компанії [3].

Слід зазначити, що ініціювати процедуру санації до порушення провадження у справі про банкрутство, згідно вітчизняних нормативно-правових актів [4-5], мають право як боржник, так і кредитор, причому волевиявлення щодо проведення такої процедури може бути виражене незалежно від часу виникнення заборгованості. Положенням [5] визначено 4 підстави для ініціювання процедури санації до порушення справи про банкрутство, зокрема вимагається наявність: 1) письмової згоди власника майна (органу, уповноваженого управляти майном) боржника; 2) письмової згоди кредиторів, загальна сума вимог яких перевищує п'ятдесят відсотків кредиторської заборгованості боржника згідно з даними його бухгалтерського обліку; 3) плану досудової санації, який повинен бути письмово погоджений усіма забезпеченими кредиторами та схвалений загальними зборами кредиторів боржника; 4) ознак неплатоспроможності боржника або її загрози.

На забезпечення умов вказаних нормативно-правових актів, Правлінням ПАТ "Укрнафта" з приводу введення процедури досудової санації проведені консультації з основними акціонерами та кредиторами, в тому числі Державною фіскальною службою та представниками Уряду. Всі сторони підтверджують необхідність фінансового зміцнення і подолання кризових явищ в "Укрнафті" [2].

На сьогодні на ПАТ "Укрнафта" триває процес розробки проекту плану санації до порушення провадження у справі про банкрутство [3]. Варто зазначити, що відповідний план обов'язково повинен: 1) передбачати відновлення платоспроможності боржника; 2) встановлювати способи й засоби відновлення платоспроможності боржника; 3) визначати умови погашення та врегулювання грошових вимог, які виникли після прийняття рішення власником (органом, уповноваженим управляти майном) боржника про надання згоди на проведення досудової санації боржника до затвердження судом плану досудової санації; 4) містити строк процедури санації, який не може перевищувати 12 місяців [4-5].

Підставою для введення процедури досудової санації є ухвала про затвердження плану досудової санації. З дня винесення ухвали про затвердження плану досудової санації: 1) вводиться мораторій на задоволення вимог кредиторів, які виникли до затвердження судом плану досудової санації; 2) встановлюється заборона на порушення справи про банкрутство боржника за його заявою або за заявою будь-кого з кредиторів, вимоги яких виникли до затвердження судом плану досудової санації, на строк, передбачений цим планом; 3) умови плану досудової санації боржника стають обов'язковими для всіх кредиторів, вимоги яких виникли до затвердження судом плану досудової санації [5].

Хоча представники Державної фіскальної служби мають певні застереження стосовно введення процедури досудової санації [1], проте попередні консультації і конструктивна позиція сторін дають обґрунтовані підстави сподіватися, що спільні зусилля учасників процесу здатні вирішити проблему погашення боргів та нормалізації фінансового стану товариства ПАТ "Укрнафта" як одного з ключових суб'єктів нафтогазовидобувного сектору економіки України [1-2; 6]

Список посилань на джерела

1. Насіров допускає санацію "Укрнафти" [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 25.05.2016. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/news/2016/05/25/593873/>.

2. ПАТ "Укрнафта" ініціює заходи щодо фінансової стабілізації компанії [Електронний ресурс] // Офіційний сайт ПАТ "Укрнафта". – 16.03.2016. – Режим доступу: http://www.ukrnafta.com/ua/media/press_releases/show/129.

3. Наглядова рада "Укрнафти" погодила початок процесу фінансового оздоровлення компанії [Електронний ресурс] // Офіційний сайт ПАТ "Укрнафта". – 25.05.2016. – Режим доступу: http://www.ukrnafta.com/ua/media/press_releases/show/145.

4. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 22.12.2011 р. № 4212-VI // Відомості Верховної Ради. – 2012. – № 32-33. – ст. 413.

5. Постанова КМУ "Про затвердження Порядку погодження умов і порядку проведення санації державних підприємств до порушення провадження у справі про банкрутство за рахунок небюджетних джерел

фінансування" від 30 січня 2013 р. № 38 [Електронний ресурс] / Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/38-2013-%D0%BF>.

6. Яцюк О. С. Санація ПАТ "Укрнафта" як необхідна умова нарощування видобутку вітчизняних нафти і газу для підвищення енергетичної безпеки України / О. С. Яцюк // Проблеми та шляхи досягнення соціо-еколого-економічної безпеки на мікро-, мезо- та макрорівні: матеріали всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (29.04.2016). – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2016. – С. 310-313.